

NQ-116

November-2017

B.Com., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Economics of Government Finance)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. મિશ્ર અર્થતંત્રનો અર્થ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 14
અથવા
બજાર તંત્રની નિષ્ફળતાઓ જણાવી, તેમા સુધાર માટે રાજ્યની ભૂમિકા તપાસો.
2. (A) આર્થિક વિકાસમાં કરવેરાની ભૂમિકા તપાસો. 7
(B) કરટાણો (Tax Avoidance) અને કરચોરી (Tax Evasion) વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો. 7
અથવા
(A) પ્રગતિશીલ કરવેરાનો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો.
(B) પ્રત્યક્ષ વેરાના લાભ અને ગેરલાભ સમજાવો.
3. જાહેર ખર્ચનું મહત્ત્વ દર્શાવો. ભારતમાં જાહેર ખર્ચ વધવાના કારણો દર્શાવો. 14
અથવા
(A) ટૂંકનોંધ લાભો : ખાનગીકરણ 7
(B) ટૂંકનોંધ લાભો : જાહેર સાહસોમાં વિનિવેશ નીતિ 7
4. જાહેર દેવાનો અર્થ અને તેના પ્રકારો ચર્ચો. 1
અથવા
જાહેર દેવાના ભાવિ બોજ અંગેના લર્નર અને બુકાનનના મંતવ્યોનો વિવાદ ચર્ચો.

5. સાચો વિકલ્પ દર્શાવો : (MCQs) :

- (1) કઈ વ્યવસ્થામાં ગ્રાહકને 'બજારનો રાજા' કહેવાય છે ?
 (a) સમાજવાદ (b) મૂડીવાદ (c) મિશ્ર અર્થવ્યવસ્થા (d) સામ્યવાદ
- (2) કોના આવક અને ખર્ચનો અભ્યાસ એટલે જાહેર અર્થવિધાન ?
 (a) વ્યક્તિ (b) રાજ્ય (c) કુટુંબ (d) પેઢી
- (3) નીચેનામાંથી કયા દેશમાં એકતંત્રી વિકાસ વ્યવસ્થા છે ?
 (a) ભારત (b) ફ્રાંસ (c) યુ.એસ.એ. (d) કેનેડા
- (4) આર્થિક દષ્ટિએ કઈ ખાધનો ખ્યાલ સૌથી મહત્વનો છે ?
 (a) પ્રાથમિક (b) રાજકોષીય (c) અંદાજપત્રીય (d) મહેસૂલી
- (5) જે કરનો નાણાકીય બોજો અન્ય વ્યક્તિ પર ખસેડવો અશક્ય હોય તે કયો કર છે ?
 (a) હિયમાન કર (b) પરોક્ષ કર (c) પ્રત્યક્ષ કર (d) સમ્પ્રમાણ કર
- (6) કરનો નાણાકીય બોજો અન્ય પર ખસેડવાને શું કહેવાય ?
 (a) કરચોરી (b) કરટાળો (c) કરવિવર્તન (d) કરસંપાત
- (7) હિયમાન કરવેરામાં આવકના વધારા સાથે કરના દરમાં _____ થાય છે.
 (a) સમ્પ્રમાણ (b) વધારો (c) ઘટાડો (d) શૂન્ય
- (8) નીચેનામાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ ગેરકાયદેસર છે ?
 (a) કરટાળો (b) દેવું (c) કરચોરી (d) લોન
- (9) શિક્ષણ માટે અપાતી ગ્રાન્ટ કઈ ગ્રાન્ટ છે ?
 (a) બ્લોક ગ્રાન્ટ (b) ટકાવારી ગ્રાન્ટ (c) સામાન્ય ગ્રાન્ટ (d) વિશિષ્ટ ગ્રાન્ટ
- (10) ભારતમાં ખાનગીકરણની નીતિનો _____ વર્ષથી સૈદ્ધાંતિક સ્વીકાર થયો છે.
 (a) 2000 (b) 2005 (c) 1981 (d) 1991
- (11) ભારતમાં ખાનગીકરણ અને મૂડી વિનિવેશનો સૌથી વધુ વિરોધ કોના દ્વારા થયો છે ?
 (a) ઉત્પાદકો (b) વેપારીઓ (c) પ્રજા (d) મજૂર સંઘો
- (12) સરકારે બંધ બાંધવા કરેલું દેવું _____ ગણાય.
 (a) ઉત્પાદકીય દેવું (b) અનુત્પાદકીય દેવું
 (c) મૂતભાર દેવું (d) નિષ્કીય દેવું
- (13) _____ અર્થશાસ્ત્રીના મતે આંતરિક જાહેર દેવાનો બોજો ભાવિ પેઢી પર ખસેડી શકાતો નથી.
 (a) લર્નર (b) બુકાનન (c) મીડ (d) ડોમર
- (14) ભારતમાં જાહેર દેવાનો ઉપયોગ મુખ્યત્વે નીચેના હેતુ માટે થવાથી બોજારૂપ છે :
 (a) બિન-આયોજિત ખર્ચ (b) આયોજિત ખર્ચ
 (c) પાયાનું કિંદોગીકરણ (d) આંતર માળખાકીય સુવિધા ખર્ચ

NQ-116

November-2017

B.Com., Sem.-III**CC-201 : Economics****(Economics of Government Finance)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70****Instruction :** All questions carry equal marks.1. State the meaning and features of mixed economy. 14**OR**

Describe the market failure. Explain the role of Government for remedy of market failure.

2. (A) Examine the role of taxation in economic development. 7(B) Distinguish between Tax Avoidance and Tax Evasion. 7**OR**

(A) State the meaning and features of Progressive Taxes.

(B) Explain the merits and demerits of Direct Taxes.

3. Mention the importance of Public Expenditure. Explain the reasons for the growth of Public Expenditure in India. 14**OR**(A) Write a short note on – “Privatisation”. 7(B) Write a short note on – “Disinvestment Policy of Public Enterprises”. 74. Discuss the meaning and types of Public Debt. 14**OR**

Discuss the controversy of Learner and Buchanan in the context of burden of Public Debt.

5. Multiple Choice Questions :

- (1) In which economy system, customer is the king of the market ?
 (a) Socialism (b) Capitalism
 (c) Mixed economy (d) Communism
- (2) Study of whom Revenue and Expenditure means public finance ?
 (a) Person (b) State (c) Family (d) Firm
- (3) Which of the following countries has Unitary Finance System ?
 (a) India (b) France (c) U.S.A. (d) Canada
- (4) Which deficit is important economically ?
 (a) Primary (b) Fiscal (c) Budgetary (d) Revenue
- (5) In which tax, tax burden cannot be shifted to other person ?
 (a) Regressive tax (b) Indirect taxes
 (c) Direct taxes (d) Proportional tax
- (6) To shift, monetary burden of tax to other person, it is called _____.
 (a) Tax evasion (b) Tax avoidance
 (c) Tax shifting (d) Incidence of tax
- (7) Under regressive tax, tax rate _____ with increasing in income.
 (a) proportional (b) increases (c) decreases (d) zero
- (8) Which activity is illegal from the following ?
 (a) Tax avoidance (b) Debt (c) Tax-evasion (d) Loan
- (9) Which grants are given for education from the following ?
 (a) Block grant (b) Percentage grant
 (c) General grant (d) Specific grant
- (10) The privatisation policy was accepted in India during the year of _____.
 (a) 2000 (b) 2005 (c) 1981 (d) 1991
- (11) Who were the much against of privatization and disinvestment in India ?
 (a) Producers (b) Traders (c) People (d) Labour Union
- (12) Government borrows to build a bridge, such type of debt is called _____.
 (a) Productive debt (b) Unproductive debt
 (c) Redeemable debt (d) Inactive debt
- (13) According to _____ 'The burden of internal public debt cannot be shifted on future generations.'
 (a) Learner (b) Buchanan (c) Meede (d) Domar
- (14) In India, Public debt has become burdensome because of the use of the following purpose :
 (a) Unplanned expenditure
 (b) Planned expenditure
 (c) Basic Industrialisation
 (d) For Infrastructural Facility expenditure